

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 BJUGN SPAREBANK

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6	Endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	10
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	11
5.	Egenkapitalposisjoner	11
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko	12
7.1	Kredittrisiko	13
7.2	Likviditetsrisiko	13
7.3	Markedsrisiko.....	14
7.4	Operasjonell risiko.....	14
7.5	ICAAP og kapitalkrav	14

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår. Alle tall er i hele 1000 kroner.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Banken eier 100% av aksjene i Valsneset Eiendom AS. Med bakgrunn i unntaksregelen pga. uvesentlighet, har banken valgt å ikke utarbeide konsernregnskap. Aksjene er bokført til kr 2.500, noe som også er anskaffelsesprisen. Tabellen nedenfor gir en oversikt over felleskontrollerte virksomheter som inngår i bankens konsoliderte kapitaldekning.

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Gruppen AS	153.804	7.370	0,63 %	0,63 %	Oslo	Finansforetak
Eika Boligkreditt AS	3.921.519	16.433	0,32 %	0,32 %	Oslo	Finansforetak

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

De felleskontrollerte virksomhetene nevnt i punkt 2.1, er ikke regnskapsmessig konsolidert.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen på neste side viser ansvarlig kapital samt beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	360.100
Gavefond	2.706
Sum egenkapital	362.806
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	0
Fradrag for immaterielle eiendeler	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	5.335
Sum ren kjernekapital	357.471
Fondsobligasjoner	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	357.471
Ansvarlig lånekapital	0
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	0
Netto ansvarlig kapital	357.471
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	4.412
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	4.835
Foretak	117.468
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.151.721
Forfalte engasjementer	28.845
Høyrisiko-engasjementer	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	12.772
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	3.132
Andeler i verdipapirfond	71.393
Egenkapitalposisjoner	37.525
Øvrige engasjementer	95.777
CVA-tillegg	0
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.527.880
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	150.348
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum beregningsgrunnlag	1.678.228
Kapitaldekning i %	21,30 %
Kjernekapitaldekning	21,30 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,30 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 3,0 % fra 08.11.2017, mens årets ICAAP-beregninger viser et tillegg på 2,5 %. Banken har et kapitalmål på 16,5 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,63 % i Eika Gruppen AS og på 0,32 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	361.817
Kjernekapital	364.289
Ansvarlig kapital	367.400
Beregningsgrunnlag	1.800.288
Kapitaldekning i %	20,41 %
Kjernekapitaldekning	20,24 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,10 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,67 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 følgende minstekrav og kapitalbufferkrav for ren kjernekapital:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	41.956
Motsyklisk buffer (2,50 %)	41.956
Systemrisikobuffer (3,00 %)	50.347
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	134.258
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	75.520
Samlet krav til ren kernekapital	209.778

Banken har 357,5 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke minimumskravet og det kombinerte kapitalbufferkravet. Ren kjernekapital er 147,7 millioner kroner høyere enn kravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	0
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	12.273
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	81.570
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	8.073
Øvrige eiendeler	3.310.691
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-5.334
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-5.334
Totalt eksponeringsbeløp	3.407.273
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	3.407.273
Kapital	
Kjernekapital	357.471
Kjernekapital etter overgangsregler	357.471
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	10,49 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	10,49 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Mislighold foreligger når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Det er 2 typer nedskrivninger på utlån; individuelle nedskrivninger og nedskrivninger på grupper av utlån. Individuelle nedskrivninger er avsetninger til dekning av påregnelige tap på engasjementer som er identifisert som tapsutsatt. Nedskrivninger på grupper av utlån er

avsetninger til dekning av tap som må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter reglene om individuelle nedskrivninger. Ved vurderingen om nedskrivninger på utlån og garantier er følgende lagt til grunn:

1. Nedskrivninger på individuelle engasjementer

Et utvalg av engasjementer identifisert etter nedenstående kriterier er vurdert nedskrevet:

- 1.1. Engasjementer som er misligholdt (dvs. 90 dager restanse/overtrekk).
- 1.2. Engasjementer klassifisert i risikoklasse D eller E (Risikoklasse 8 - 12)
- 1.3. Kunder som har gått konkurs, søkt gjeldsordning eller er under akkord.

2. Nedskrivninger på grupper av engasjementer

Bankens risikoklassifiseringssystem benyttes til å beregne gruppevise nedskrivninger. Det er fastsatt en forventet tapsprosent for de ulike risikoklassene både innen privatmarked og innen bedriftsmarked. Det er tatt utgangspunkt i Eika-bankenes tap innenfor hver risikoklasse de 4 siste årene. Dette kan ikke betraktes som over en konjunktursyklus, og styret har derfor valgt å oppjustere disse tallene i beregningen.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	2.304.445	153.343	8.109	2.465.897
Utlandet	4.985	937	-	5.922
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	50.836	4.646	-	55.482
Industriproduksjon	24.888	3.188	500	28.576
Bygg og anlegg	100.310	10.999	9.869	121.178
Varehandel, hotell/restaurant	17.079	3.914	1.098	22.091
Transport, lagring	9.333	1.823	3.124	14.280
Eiendomsdrift	271.842	6.690	3.010	281.542
Andre tjenesteytende næringer	29.211	3.526	397	33.134
Sentralbank	48.196	-	-	48.196
Kredittinstitusjoner	21.554	-	-	21.554
Sum	2.882.679	189.066	26.107	3.097.852
Bjugn kommune	1.088.508	120.040	8.453	1.217.001
Resten av Trøndelag	904.239	52.452	9.096	965.787
Resten av Norge	884.947	15.637	485	901.069
Garanti til Eika Boligkreditt	-	-	8.073	8.073
Utlandet	4.985	937	-	5.922
Gjennomsnitt²	2.853.678	190.550	26.542	3.070.770

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen nedenfor viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	9.992	39.548	424.314	310.967	2.035.319	62.539	2.882.679
Ubenyttede rammer			189.066		-		189.066
Garantier				26.107	-		26.107
Sum	9.992	39.548	613.380	337.074	2.035.319	62.539	3.097.852

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen nedenfor viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Misligholdte og andre tapsutsatte engasjementer, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivn. ¹	Resultatførte nedskrivn. ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	36.064	6.835	2.211	911	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-	-	-
Industriproduksjon	-	-	-	-	-	-
Bygg og anlegg	16	-	-	-	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	-	-	-	-	-	-
Transport, lagring	-	-	-	-	-	-
Eiendomsdrift	18.833	18.818	5.000	5.000	-	-
Andre tjenesteytende næringer	22	-	-	-	-	-
Sum	54.935	25.653	7.211	5.911	-	-
Bjugn kommune	13.605	6.379	2.016	1.116	-	-
Resten av Trøndelag	23.719	19.274	5.195	4.795	-	-
Resten av Norge	17.611	-	-	-	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	1.300	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.116	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	5.000	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	205	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	7.211	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	10.900	0
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-4.350	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	6.550	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	5.911	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-4.350	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	1.575	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	168	-
Periodens tapkostnad	2.968	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen nedenfor viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjem.beløp før sikkerheter	Engasjem.beløp etter sikkerheter	Fratrukket i ansvarlig kapital	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	48.198	48.198				
Lokale og regionale myndigheter	32.087	32.087				
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsbanker	5.339	5.339				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	16.661	16.661				
Foretak	160.588	157.968				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.779.301	2.773.994			86 %	
Forfalte engasjementer	28.075	28.075			95 %	
Høyrisiko-engasjementer	-	-				
Obligasjoner med fortrinnsrett	127.715	127.715		S&P / Fitch		
Fordring på inst. + foretak med kortsiktig rating	15.659	15.659		S&P / Fitch		
Andeler i verdipapirfond	176.392	176.392				
Egenkapitalposisjoner	33.775	33.775	5.335			
Øvrige engasjementer	128.578	122.080				
Sum	3.552.368	3.537.943	5.335	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdierstimer fra Eiendomsverdi, verditakster og meglertakster benyttes i fastsettelsen av markedsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen nedenfor viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler			Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	0	herav: godkjent som pant i sentr.bank	herav: godkjent som pant i sentr.bank	0
Rentebærende verdipapirer	176.064	0	164.765	176.260	164.944
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	127.467	0	127.467	127.637	127.637
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	0	0	0	0
herav: utstedt av offentlig forvaltning	37.298	0	37.298	37.307	37.307
herav: utstedt av finansielle foretak	10.033	0	0	10.035	0
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	1.266	0	0	1.281	0
Sum	176.064	-	164.765	176.260	164.944

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt			Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter			
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbank	0	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring	0	0	0	4.122
Andre mottatte sikkerheter	0	0	0	5.034.998
Sum	0	0	0	5.039.120

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har ingen derivater pr. 31.12.2019.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Bjugn Sparebank har ingen handelsportefølje. Beholdningen av omløpsaksjer er dessuten kun en marginal beholdning på 25 tusen kroner, så omløpsbeholdningen består derfor av rentefond og aksjefond. Nesten hele beholdningen av aksjer og egenkapitalbevis er dermed anleggsmidler. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Rentefondene inngår som en del av bankens likviditetsbuffer.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og framtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/-tap i perioden	Urealisert gevinst/-tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskap. ¹
Aksjer og andeler – omløpsmidler	171.992	173.958	-513	1.966	0	0
– børsnoterte aksjer	0	0	0	0	0	0
– andre aksjer og andeler	171.992	173.958	-513	1.966	0	0
Aksjer og andeler – anleggsmidler	41.009	57.708	-110	16.699	0	0
– børsnoterte aksjer	0	0	0	0	0	0
– andre aksjer og andeler	41.009	57.708	-110	16.699	0	0

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko (rentefølsomhet) oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende.

Banken måler renterisikoen ved at det beregnes en gjennomsnittlig durasjon (tid til neste renteendring) for de forskjellige rentebærende postene. Durasjonen benyttes så til å simulere betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået på 1 %-poeng. Durasjonen for fastrenteutlån og -innskudd beregnes særskilt, og kjennetegnes ved at den er høyere enn for flytende forrentede avtaler.

Bankens renterisiko er beregnet til 283 (se matrisen nedenfor), mens rammen som er satt i bankens policy er 1.000. Bankens renterisiko vurderes som lav, og er godt innenfor den fastsatte rammen.

Renterisiko rapporteres av bankens risk manager i den kvartalsvise risikorapporten til styret.

Renterisiko

Eiendeler	Renterisiko¹
Utlån til kunder med flytende rente	-3.353
Utlån til kunder med rentebinding	-956
Rentebærende verdipapirer	-505
Øvrige rentebærende eiendeler	0
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	225
Andre innskudd	3.631
Verdipapirgjeld	675
Øvrig rentebærende gjeld	0
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	0
Sum renterisiko	-283

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendr. ved ett pr.poengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

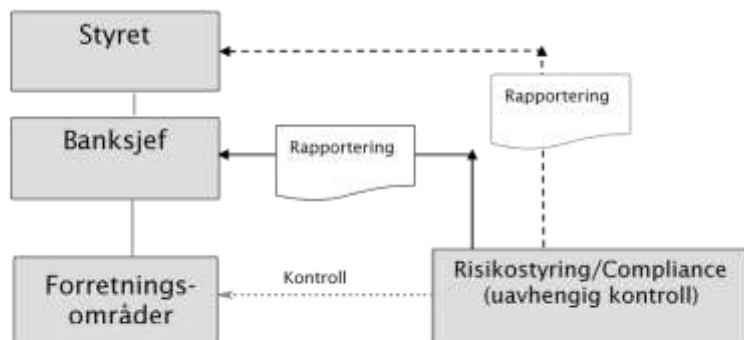
God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og i styrets arbeid.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret beslutter bankens risikoprofil og vedtar rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen. Styret overvåker administrasjonen og sikrer seg at retningslinjer blir fulgt og at eksponeringen holdes innenfor vedtatte rammer.

Banksjef og ledere med ansvar for risikotagning har en utøvende rolle, og sørger for etterlevelse av de beslutninger styret har fattet.

Risikostyringsfunksjonen (Risk Manager) kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

Rollefordelingen kan illustreres slik:

Policy for virksomhets- og risikostyring gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen i banken. Dokumentet er forankret og vedtatt av bankens styre, og skal sees i sammenheng med bankens strategi og vedtekter.

I tillegg til policy for virksomhets- og risikostyring har banken egne policydokumenter for de viktigste risikoområder. Dette gjelder kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko. Banken har ikke etablert egne policydokumenter for risiko knyttet til strategiske beslutninger, forretningsmessige forhold og bankens omdømme. Disse risikoene er likevel hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov i ICAAP-prosessen.

7.1 Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivning på grunn av at kunde ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser. Dette er den risikoen som kan ha størst konsekvens, og er dermed den risikoen banken har mest fokus på. Sentrale forutsetninger for å redusere denne type risiko er god kredittvurdering samt at alle ansatte etterlever gode rutiner. Banken skal til enhver tid ha kontroll på kredittrisikoen, gjennom gode systemer og rutiner for kredittgivingen og oppfølging av engasjement.

7.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsbuffer, trekkrettigheter, forfallsstruktur, innskuddsdekning, overføringsgrad til EBK, som løpende fremlegges for styret. Banken benytter Finanstilsynets modell for beregning av Liquidity Coverage Ratio (LCR), Net Stable Funding Ratio (NSFR). Det er satt en minimumsramme for LCR som ligger 10 % over offentlig krav. Banken benytter også stresstester og likviditetsprognoser i sin daglige likviditetsstyring.

Likviditetssituasjonen vurderes som god for banken.

7.3 Markedsrisiko

Med markedsrisiko mener vi risikoen for tap forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje eller obligasjonspriser. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for tillatte instrumenter samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsrisikoområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være moderat.

7.4 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko mener vi risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings-/insentivrisiko og omdømmerisiko.

Handtering av operasjonell risiko skjer i stor grad gjennom bankens vedtatte policyer, rutiner og retningslinjer. Rapportering av risikonivå og eventuelle avvik skjer gjennom bankens etablerte internkontrollrutiner

7.5 ICAAP og kapitalkrav

ICAAP er bankens egen, interne prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Det innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og framtidig risikoprofil. Et overordnet prinsipp for banken i denne prosessen er derfor at vi, i tillegg til å beregne kapitalbehovet ut fra gjeldende eksponering/rammer, også vurderer kapitalbehovet opp imot planlagt vekst og eventuelle besluttede strategiske endringer for banken.

Bankens metode for å beregne kapitalbehov tar utgangspunkt i minstekrav for kapitaldekning i henhold til kapitaldekningsregelverket for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (pilar 1). I tillegg beregner banken internt kapitalbehov som går utover minstekravet basert på kvantitative og kvalitative risikoanalyser (pilar 2-tillegg).

Banken baserer primært årets ICAAP på tall pr siste årsskifte. Bankens administrasjon forbereder dokumentet, og styret gjennomfører diskusjoner i flere styremøter for å fastsette bankens kapitalbehov.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.